

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

VIDENOPGØRELSE 2021

FRI's videnopgørelse 2021 opsummerer nøgletal fra 2020-videnregnskaberne i FRI's medlemsvirksomheder til brancheniveau

SAMMENFATNING

De væsentligste nøgletal i Videnopgørelse 2021 viser, at beskæftigelsen i FRI-virksomhederne er steget gennem 2020. Samtidig er sygefraværet faldet ift. 2019-niveauet, og det befinder sig under gennemsnittet for de ansatte i staten.¹ Undersøgelsen viser også, at antallet af overarbejdstimer (brutto) pr. medarbejder er uændret i 2020 sammenlignet med 2019.

Investeringerne i efteruddannelse er faldet, hvorimod den gennemsnitlige kundestørrelse er steget. Derudover viser eksterne undersøgelser, at de største af branchens virksomheder går tilbage på listen over nyuddannede kandidaters første foretrukne arbejdsplads. Videnopgørelsen sætter også tal på de rådgivende ingeniørvirksomheders omkostninger forbundet med tilbudsgivning, der i 2020 var ca. 450 mio. kr.

Videnopgørelsen fokuserer på tre områder:

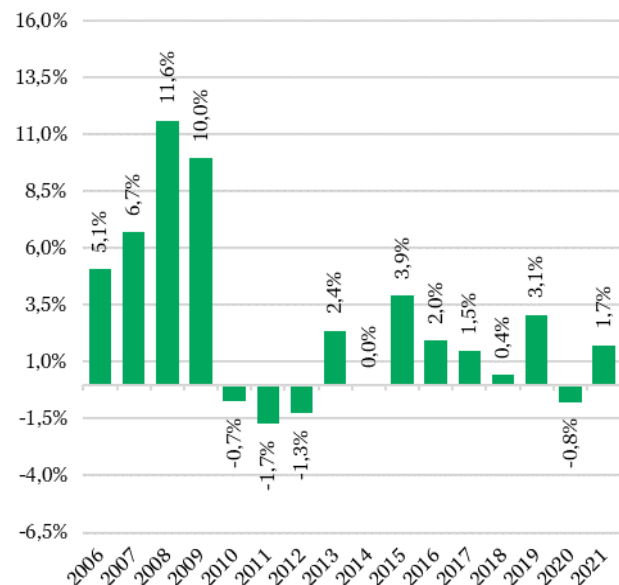
- Medarbejdere
- Kunder og tilbudsomkostninger
- Investeringer i IT og teknologi

MEDARBEJDERE

Antallet af beskæftigede i FRI's medlemsvirksomheder udgjorde 1. januar 2021 12.260 personer fordelt på 256 virksomheder. Det er en stigning på 1,8 %. FRI-virksomheder havde 1. januar 2020 12.050 ansatte.

¹ Økonomistyrelsen, 2021: [Sygefraværstatistik](#)

Figur 1 – År-til-år udvikling i antal ansatte i DK i %, 2006-2021, baseret på data pr. 1. januar

Højt uddannelsesniveau

Medarbejdernes uddannelse giver et klart signal om, hvilke områder den enkelte virksomhed og branchen generelt beskæftiger sig med. Et af de tydeligste karakteristika er, at virksomheder med mere end 200 ansatte har en væsentlig højere andel af civilingeniører blandt deres medarbejdere end de øvrige virksomheder, hvor der ses flere diplom-, akademi- og teknikumingeniører. Ca. 30 % af medarbejderne i virksomheder med mere end 200 ansatte er civilingeniører, mod ca. 15 % i virksomheder med færre end 200 ansatte.

FRI er medlem af

Et andet tydeligt og generelt træk er, at der i de store virksomheder er en langt større andel af medarbejdere med lange videregående uddannelser, der ikke er ingeniører. For branchen som helhed har medarbejdernes uddannelsesbaggrund ikke ændret sig væsentligt i perioden 1. januar 2020 til 1. januar 2021. Siden 1980 er medarbejdere med anden lang videregående uddannelse end som ingeniør den medarbejdergruppe, der har oplevet den mest markante fremgang. De udgør pr. 1. januar 2021 16 % af den samlede medarbejderstab.

Hver anden medarbejder har projektledererfaring

Branchens andel af projektledere steg i 2020, og på trods af fald de foregående år har andelen af projektledere altid været høj. Det er en indikator på, at branchen på dette område er fleksibel og godt rustet til fremtidige opgaver. Trenden kan også være et tegn på en mere fokuseret opgaveløsning i rådgivning, projektering og projektledelse i de enkelte virksomheder.

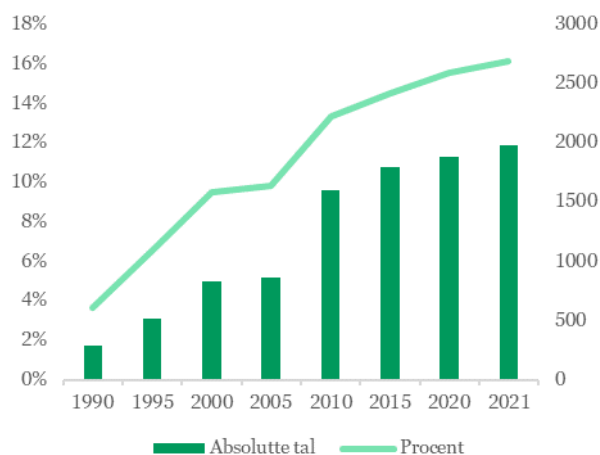
I 2020 havde 37 % af medarbejderne erfaring med at lede projekter med et honorar over 100.000 kr., hvilket er to procentpoint højere end i 2019. Ligeledes er andelen af medarbejdere, der inden for de seneste tre år har været projektledere på et projekt med et honorar over 2 mio. kr., steget fra 14 % til 16 %

Trivsel og sygefravær

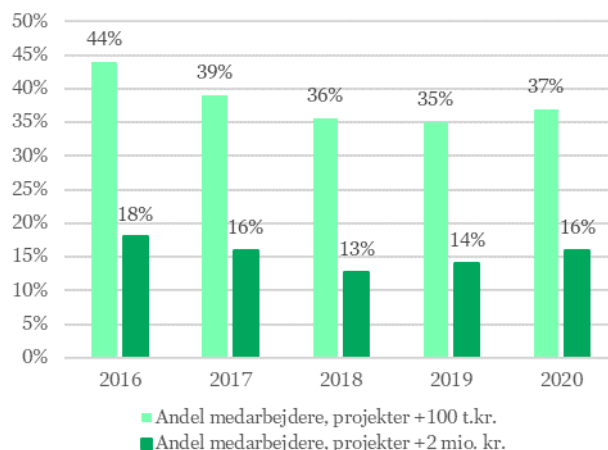
I 2020 var sygefraværet i de rådgivende ingeniørvirksomheder på 4,1 dage (ekskl. langtidssyge) og 6,5 dage (inkl. langtidssyge). Sammenlignet med antallet af sygedage i staten er der tale om et lavere sygefravær, da det for de statsansattes vedkommende er på hhv. 4,4 dage (ekskl. langtidssyge) og 7,6 dage (inkl. langtidssyge). Reduktionen i sygedage kan bl.a. forklares med øget grad af hjemmearbejde og mindre social omgang grundet COVID-19-pandemien.

Overarbejde er en anden måde at vurdere de ansattes trivsel på. I 2020 lå det gennemsnitlige antal optjente overarbejdstimer på 74 timer pr. medarbejder, hvilket er 3 timer højere end i 2019. Modregnes afspadsering ligger branchens gennemsnit på 25 overarbejdstimer om året pr. medarbejder, hvilket er en uændret udvikling sammenholdt med 2019-tallene.

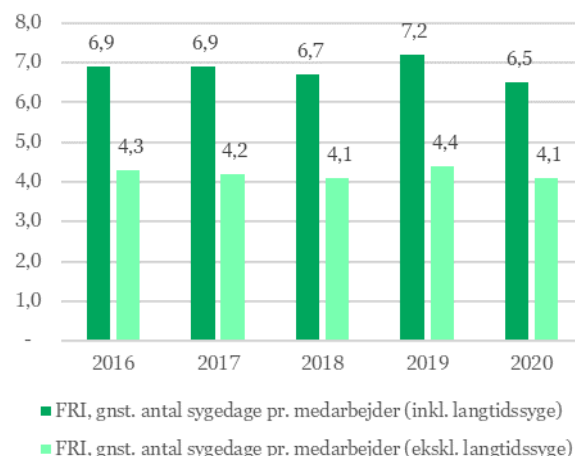
Figur 2 – Medarbejdere med lange uddannelser, der ikke er ingeniører

Figur 3 – Projektledere med erfaring med projekter med budget på hhv. +100 t.kr. og +2 mio. kr.

Figur 4 – Sygefravær (gennemsnitlige antal dage pr. medarbejder)

Medarbejderforhold i øvrigt

Den gennemsnitlige medarbejder har en alder på 44 år, 12 % af de ansatte er under 30 år, mens 34 % er over 50 år, og 1 % er over 70 år. Den gennemsnitlige anciennitet i en virksomhed er 8 år, og andelen af medarbejdere med anciennitet over 25 år udgør 8 % af den samlede medarbejderstab. Medarbejdernes gennemsnitlige erfaring efter endt uddannelse er 18 år. Den gennemsnitlige anciennitet har stort set været uændret siden 2007, mens den gennemsnitlige alder er steget med ét år i samme periode.

Set i forhold til virksomhedernes samlede medarbejderstab var medarbejderomsætningen i 2020 på 16 % nytiltrådte medarbejdere og på 17 % fratrådte medarbejdere. Blandt de deltagende virksomheder i undersøgelsen er der således tale om en nettoafgang af medarbejdere.

Kønsfordeling

Andelen af kvinder i branchen i 2020 er på 29,5 %, hvilket er en fremgang på 0,6 procentpoint i forhold til 2019. Det er samtidig andet år i træk, at andelen af kvindelige medarbejdere vokser.

For første gang har FRI-virksomhederne indrapporteret kønsfordelingen på bestyrelses-, topledelses- og øvrigt ledelsesniveau. Blandt de deltagende virksomheder udgør kvinder 12% af bestyrelsesmedlemmerne, 8% af topledelsen og 12% af den øvrige ledelse.

Løn under efteruddannelse

Virksomhedernes investeringer i efteruddannelse er faldet i forhold til 2019 målt på omkostningerne til interne og eksterne kurser. Der blev i 2020 investeret, hvad der svarer til 1,6 % af personaleudgifterne på efteruddannelse.

Ser man på de faktiske beløb, er der ligeledes tale om et fald fra 14.200 kr. i 2019 til 10.800 kr. pr. medarbejder i 2020. Faldet kan forklares med, at COVID-19 har besværliggjort fysisk gennemførelse af efteruddannelse. Ud over den formelle efteruddannelse bliver ”projektbaseret læring” i hovedparten af virksomhederne anset for et væsentligt bidrag til efteruddannelse. Ressourcerne til denne type læring og efteruddannelse bliver dog sjældent registreret.

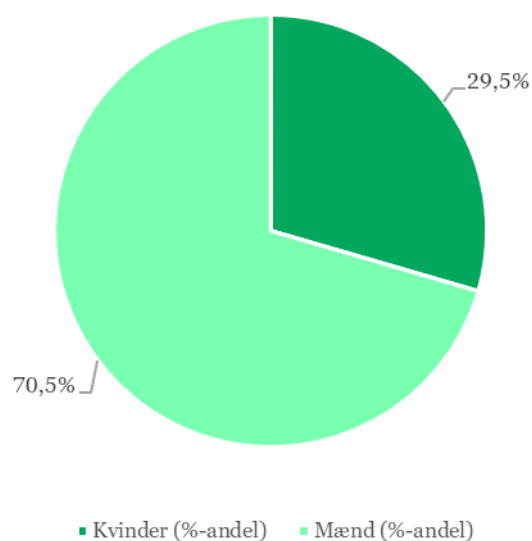
Godt image blandt studerende

At branchen og virksomhederne har et positivt image blandt studerende, er en afgørende faktor for at tiltrække nyuddannet arbejdskraft og fastholde virksomhederne som attraktive arbejdspladser. For de tekniske og naturvidenskabelige studerende er to af FRI's medlemsvirksomheder blandt top-10 på Universums 2021-liste over ”første foretrukne arbejdsplads”. Det drejer sig om Rambøll (3) og COWI (6). Derudover finder man yderligere tre FRI virksomheder i top-100: NIRAS (20), WSP (84) og AFRY (95). I forhold til sidste år er der sammenlagt tale om en mindre tilbagegang for de største FRI-virksomheder. Branchen fastholder dog fortsat et godt image blandt tekniske og naturvidenskabelige studerende med to FRI-virksomheder i top-10.

Figur 6 – FRI-virksomhedernes placering på Universums top-100-liste over foretrukne arbejdspladser blandt studerende på naturvidenskabelige og tekniske uddannelser

Navn	2021	2020
Rambøll	3	2
COWI	6	5
NIRAS	20	13
WSP	84	46
AFRY	95	-

Figur 7 – Kønsfordeling blandt medarbejdere i FRI-virksomhederne i 2020

KUNDER OG TILBUDSOMKOSTNINGER

FRI-virksomhedernes egenproduktion fordeler sig som vist i figur 8. Målt på genereret egenproduktion pr. kunde kan den gennemsnitlige kundestørrelse i 2020 beregnes til 362.000 kr., mens den gennemsnitlige projektstørrelse er på 195.000 kr. Begge nøgletal er steget sammenholdt med 2019.

Inden for de enkelte grupper af virksomheder er der ganske stor forskel på, om den enkelte virksomhed har mange mindre kunder eller færre, men større kunder. Kundestørrelsen er typisk kraftigt faldende med virksomhedens størrelse, så de mindste virksomheder har mindre kunder end de største virksomheder.

Tilbudskomkostninger

Branchen har længe været udfordret af høje tilbudskomkostninger. Siden 2014 har FRI målt udfordringens omfang og indberetningerne fra virksomhederne viser, at branchens omkostninger i forbindelse med tilbudsafgivning var ca. 450 mio. kr. i 2020. Dette er et fald siden 2019 og det laveste niveau siden 2015.

Indberetningerne fra virksomhederne viser, at tilbudskomkostningerne pr. medarbejder er højest blandt de større virksomheder, hvilket bl.a. skyldes, at de oftere giver tilbud på større og mere komplekse opgaver, hvor kravene til tilbudsmaterialet er mere omfattende.

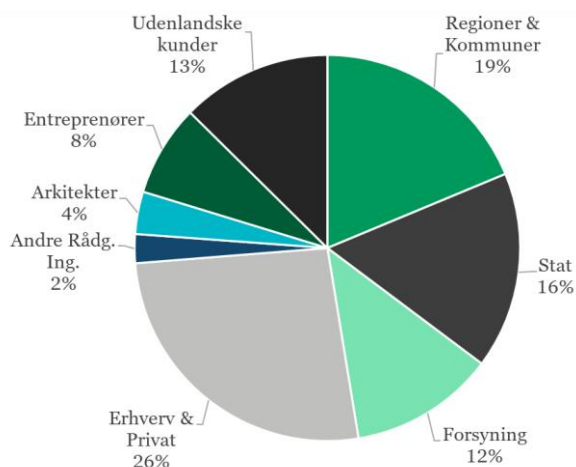
Ift. tilbudskomkostningernes andel af den samlede brancheomsætning oplevede FRI-virksomhederne et fald i 2020 sammenholdt med 2019. Omkostningerne er desuden på laveste niveau målt på de sidste 6 år.

Investeringer i IT og teknologi

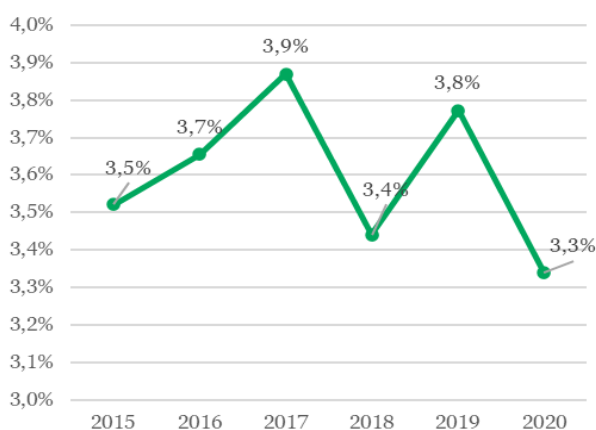
Virksomhedernes investeringer i IT pr. medarbejder er steget fra 36.000 kr. i 2019 til 37.000 kr. i 2020. Dermed udgjorde branchens samlede omkostninger til IT 4,3 % af egenproduktionen i 2020.

De større virksomheder investerer mere i IT pr. medarbejder end de mindre virksomheder, hvilket bl.a. skyldes, at de bruger flere ressourcer på specialdesignede systemer, implementering af BIM samt udvikler og tester nye systemer.

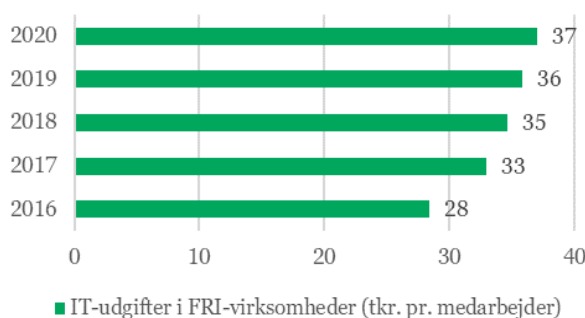
Figur 8 – FRI-virksomhedernes egenproduktion fordelt på kundetyper

Figur 9 – Tilbudskomkostningers andel af FRI-virksomhedernes totale omsætning

Figur 10 – Udvikling i IT-udgifter i t.kr. pr. medarbejder

Om undersøgelsen

Videnopgørelsen 2021 er i væsentlighed baseret på data indsamlet i Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI's årlige brancheundersøgelse. Undersøgelsen omfatter i 2021 89 % af de beskæftigede medarbejdere i branchen.